

Hoogwaterbeleid in Vlaanderen

Peter DE SMEDT

Advocaat

Gastprofessor Omgevingsrecht UA

Overstromingsrisico in Vlaanderen: pluviaal, fluviaal en vanuit zee

Algemeen: de Vlaamse hoogwaterstrategie

- Meerlaagse waterveiligheid

PROTECTIE

PREVENTIE

PARAATHEID

Combinatie van maatregelen met gedeelde verantwoordelijkheden

Preventief overstromingsbeheer

- Gericht op het vermijden van schade door overstromingen:

- Waterproof plannen

- Aangepast bouwen of exploiteren

- Vermijden dat gebieden met overstromingskans
alsnog worden bebouwd

} Watertoets

} Signaalgebied
WORG

- **Waterbelangen** (o.a. hoogwaterrisico's) meewegen in andere beleidsdomeinen (integratie)
- **Toepassingsbereik**
 - Plannen/programma's (o.a. ruimtelijke bestemmingsplannen, natuurbeheerplannen, ruilverkavelingsplannen)
 - Vergunningen (o.a. omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, verkavelingen of ingedeelde inrichtingen en activiteiten)
- **Beoordelingsraket: drie trappen**
 - Voorwaarden om overstromingsrisico te vermijden of beperken
 - Herstellen van overstromingsrisico of compensatie
 - Weigeren
- **Wateradvies: waterbeheerders**
- Hulpmiddelen: o.a. **overstromingskaarten**

Signaalgebieden en WORG: curatief instrument

- **Signaalgebieden:** gebieden met reëel overstromingsrisico waar volgens geldende bestemmingsplannen kan gebouwd worden
- **Vervolgtraject** bepaald door Vlaamse Regering afhankelijk van overstromingskans:
 - Hoog: herbestemming naar niet-bebouwbaar of beperkt bebouwbare bestemming => WORG
 - Andere gevallen: overstromingsveilig bouwen

- **Watergevoelige openruimtegebieden (WORG)**
 - Herbestemmen gebied door aanwijzing gebied als WORG
 - Slechts beperkt aantal handelingen nog mogelijk
 - Bestaand bestemmingsplan en verkavelingsvergunningen vervallen van rechtswege
 - Schadevergoeding (nadeelscompensatie)

Enkele conclusies

- Het preventieve luik van overstromingsbeheer krijgt aandacht sinds decreet IWB (2003)
- Overstromingsbeheer is niet enkel een zaak van waterbeheerders: integrerende werking
- Preventief overstromingsbeheer richt zich (vooral) op aangrijpingspunten die de ruimtelijke inrichting (kunnen) beïnvloeden: breken van het primaat van de ruimtelijke ordening, met pro-actieve en curatieve instrumenten